

УДК 621.326

Кіндзерська Н. – ст. гр. БМп-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МЕТОДИ ПЛАНУВАННЯ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Галушак О.Я.

Важливе значення для забезпечення умов невинного зростання прибутку має його планування. Це складний і багатогранний процес, який включає в себе глибокий економічний аналіз виробничих і фінансових показників за період, що передував плановому періоду, досягнення максимальної узгодженості з кількісними і якісними показниками плану випуску продукції (виконання робіт, послуг), її реалізації, собівартості.

У загальному випадку виділяють три методи планування прибутку. Перший - метод прямого розрахунку. В його основі лежить розрахунок прибутку від реалізації продукції за асортиментом. Основою розрахунку прибутку служить прогнозований обсяг продажу, оскільки саме з ним пов'язана виробнича програма і запаси. Цей обсяг обмежується наявними виробничими потужностями, саме вони і є відправною точкою планування. Після визначення обсягу продажу розробляється виробнича програма на основі укладених контрактів. Важливим моментом у плануванні прибутку є облік трудових витрат виходячи з норм витрат робочого часу на виготовлення одиниці продукції і вартості людино-години. З урахуванням необхідних відрахувань у соціальні фонди плануються витрати на оплату праці. На наступному етапі складаються кошториси адміністративних і комерційних витрат. Ці витрати пов'язані з обслуговуванням і управлінням виробництвом, а також із просуванням товарів на ринок збуту. На підставі цих розрахунків формується план з прибутку від реалізації продукції. Для планування балансового прибутку використовуються дані про майбутні операційні доходи і витрати з фінансової та інвестиційної діяльності. Прибуток від реалізації продукції розраховується як різниця між розмірами виручки в цінах продажу (без ПДВ, акцизів, торгових і збутових знижок) і повною собівартістю реалізованої продукції. Другий метод планування прибутку - аналітичний - застосовується при незначних змінах в асортименті продукції та при відсутності інфляції, зростанні цін і собівартості. При використанні аналітичного методу розрахунок ведеться окремо за порівнянною і непорівнянною товарною продукцією. Порівнянна продукція випускається в базисному році. Прибуток від виробництва порівнянної продукції в плановому році визначається з врахуванням прибутку, обчисленого на першому і наступних етапах. Перевага аналітичного методу полягає в тому, що він показує вплив різних факторів на величину прибутку. Але ця перевага виявляється тільки при стабільних умовах господарювання.

Третій метод припускає визначення точки беззбитковості, тобто визначення обсягу і вартості продажу, при яких підприємство здатне покрити всі свої витрати, не одержуючи прибутку. Цей метод планування прибутку базується на принципі розподілу витрат на постійні і змінні та розрахунку маржинального прибутку. З виторгу від реалізації продукції (без ПДВ, акцизів, мита) віднімаються змінні витрати і залишається маржинальний прибуток. Далі з маржинального прибутку віднімаються постійні витрати і визначається фінансовий результат (прибуток чи збиток). Точка беззбитковості — це такий розмір виручки, при якому підприємство не одержує ні прибутку, ні збитку.